

savnes Forstaaelse af dette Spørgsmaals Rækkevidde, og da det er højst uheldigt, om det sidste er Bevæggrunden, skal jeg tillade mig at gøre et Par Bemærkninger, der sigte til at understrege, hvor vid en Rækkevidde hele dette Spørgsmaal om Lønningerne til Statens Arbejdere har. De tre Ændringer, der foreligge her under Nr. 2, 4 og 174, vedrøre mindre Spørgsmaalet om, hvorvidt Arbejderne under Staten skulle have en eller to Øre mere i Timen eller om Dagen i Løn, de vedrøre mere et andet og principielt set langt vigtigere Spørgsmaal, nemlig dette, hvad Statens Princip bør være i Spørgsmaalet om, hvordan den bør lønne sine Funktionærer. Hvad sige disse Ændringer? De sige intet andet end dette, og jeg kan forsikre det ærede Flertals Ordfører om, at de ikke tilsigte andet, end at fastslaa, at Staten bør lønne sine Arbejdere mindst lige saa godt, som de private i de tilsvarende Arbejdsbrancher lønne deres. Det er, hvad Ændringerne sige, og hvad de tilsigte, ikke, hvorvidt der skal betales 1 eller 2 Øre mere, men hvorvidt Staten kan eller bør anlægge et andet Princip med Hensyn til Lønningerne end dette at give i Løn, hvad der er anstændigt og betragtes som anstændigt, hvad private Arbejdsgivere ere gaaede ind paa. Kan der i Almindelighed siges noget imod, at dette Princip at give, hvad private ere gaaede ind paa at betale, bør følges ved Lønningerne til Statens Arbejdere, kan der siges noget derimod? Jeg tillader mig at paastaa: Nej. Thi de Indvendinger, der fra Højres Side ved adskillige Lejligheder have været gjort, naar der har været Tale om Forhøjelse af Lønningerne til Statens Arbejdere, nemlig at disse Statsarbejdere vare fast ansatte, vare forsørgede for Livs Tid o. s. v., og at man derfor ikke kunde regne med den Løn alene, de fik udbetalt, men maatte medregne de øvrige Goder, de have. Dette Argument gælder ikke her, hvor det drejer sig om Snekastningsarbejdere, ikke her, hvor det drejer sig om Arbejdere i Statsbanernes Maskinværksteder, ikke her, hvor det drejer sig om de Entreprenørarbejdere som Ændringsforslag Nr. 174 vedrører. Det kan ikke anvendes i nærværende Tilfælde mod disse Ændringsforslag. Hvad bør der og hvad kan der siges med Kraft for disse Ændringsforslags Vedtagelse? Der kan siges dette, at Staten endnu mere end nogen anden har en Forpligtelse til at være forsigtig, være omhyggelig med Ansættelsen af sine Lønninger, fordi Staten har en større Forpligtelse over for Almen-

heden, over for Arbejderklassen i Almindelighed, end den private Arbejdsgiver har. Netop fordi Staten er det almene Vels Varetager, er den, der har den største Forpligtelse til at tage Hensyn til, hvad det almene Vel kræver, fordi Staten lige saa fuldt er Arbejdernes Stat og Beskytter som den er de andre Samfundsklassers, netop derfor bør Staten være forsigtigere, omhyggeligere med Ansættelsen af sine Lønninger, end den private Arbejdsgiver kan tillade sig at være. Hvad vilde være smukkere, end om de, der have siddet ved Styret, og de, der sidde der endnu, i Statens Ledelse anlagde det Syn paa Tingene, at de sagde: Hvad det maa gælde om for os i Forholdet over for Arbejderne, den store almindelige Befolkning, det er dette, at give dem Tillid til Staten, give dem den Opfattelse, at de i Staten og i Statsmagten have Venner, have Beskyttere for deres Forhold, ikke mindst for deres Erhvervsforhold. Dette er ikke sket; i Stedet derfor — og det har Flertallet i denne Sal ikke gjort noget nævneværdigt for at komme bort fra — er man gaaet dertil at byde Arbejderne Lønninger, der, som jeg har nævnt adskillige Gange, ere saa usle, at man tør sige, at ingen Arbejdsgiver i hele vort Land har en saa stor Procentdel af sine Arbejdere paa Fattigvæsenet, paa det offentlige Forsorg, som netop Staten har det. Et for Københavns Vedkommende ret hyggeligt og for Københavns store Arbejderbefolkning opbyggeligt Billede have vi i saa Henseende haft her i København. Man ser, at den fattigste Vognmand, der næppe ejer Halm til sine Krikker, maa og kan her betale Arbejderne en Løn, der er en halv Gang højere end Statsbanerne, Staten yder sine Arbejdere for Arbejde af samme Slags i samme By. Her ser Arbejderklassen det Billede, at den fattigste Stodder af en Vognmand, der næppe kan fodre sine Heste, dog har Raad til at betale sine Arbejdere en halv Gang bedre, end Staten, deres egen Stat, deres Fædrelands Styrelse har fundet Raad til. At et sligt Billede som dette giver Arbejderklassen en aparte Opfattelse af Staten og Statens Ledelse og ikke giver den Kærlighed eller Tillid til den, det kunne de Herrer meget let forstaa, og det burde de Herrer se noget mere paa, end De hidtil synes at have gjort. Hvis det ærede Flertals Ordfører har Ret i, at Ministeren har haft Bemyndigelse til at betale Arbejderne anstændige Lønninger, saa kan man sige, at til Dato er det Højre-Regeringen, Ministrene, i dette Tilfælde Indenrigsministrene,